

Handläggare: Johan Westin
Telefon: 508 31 902

Till
Kulturnämnden

Underlag för budget 2012 med inriktning 2013 och 2014 Kulturförvaltningen

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar följande:

1. att godkänna förvaltningens underlag till budget för år 2012 och beräkningar för åren 2013 och 2014 samt överlämna ärendet till kommunstyrelsen

Berit Svedberg
Kulturdirektör

Johan Westin
Ekonomichef

Bakgrund

Årsredovisningen för kulturförvaltningen med bokslut för 2010 (KuN 2011-02-15) utgör bakgrundsbeskrivning till det underlag för budget för 2012-2014, som ska lämnas till kommunstyrelsen inför den centrala budgetberedningen. Utgångspunkten för budgetunderlaget är beslutad plan för 2012 i kommunfullmäktiges budget för år 2011 med inriktning för åren 2012-2013.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts av ekonomistaben i samarbete med verksamhetsavdelningarna. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen den 18 mars och 31 mars 2011.

Bilaga

1. Förvaltningsunderlag 2012 KUNkuf
2. Kostnadsanalys 2012 KUNkuf

1. Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Kulturen har en väsentlig roll i stadens vision om ett Stockholm i världsklass. Redan nu och för de kommande tre åren är Stockholm en mångsidig och upplevelserik storstad med ett större kulturliv än någon annanstans i Sverige. Stockholm ska vara ett självklart centrum i den växande regionen där kulturen och de kreativa näringarna står för innovation och dynamik.

Kulturförvaltningens idag drygt *10 miljoner* besökare kommer att öka betydligt i takt med att staden och turismen växer och kulturlivets utbud och fysiska och digitala mötesplatser utvecklas. Ambitionen är dessutom att både stockholmare och besökare ska vara minst lika nöjda som idag med stadens rika kulturliv - dvs. ca 86 %.

Stockholm – the Capital of Scandinavia är stadens budskap där ett av de tre benen är att Stockholm är den tongivande kulturhuvudstaden i Skandinavien. Kreativa näringar är en omfattande och stark sektor i Stockholmsregionen. Den kommer att växa ännu mer inte minst genom det samarbete som kan utvecklas i samverkan med länets och hela regionens kommuner.

1.1 Stockholm ska vara attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagare och besök

Stockholm växer. Inte bara i antal invånare, men också i kunskap, komplexitet och mångfald. Det skapar kollisioner mellan generationer, kulturer och vanor. Men om kraften i dessa möten tas tillvara vidgas horisonterna och kreativiteten och toleransen växer.

- Biblioteksstrukturen i Stockholm ses över och anpassas till stadens tillväxt, befolkningssammansättning och mångfald, människors vanor och rörelser i staden, behov av bildning och upplevelser i rummet och på nätet. Biblioteken i Stockholm ska vara angelägna, tillgängliga, effektiva och internationella. Det innebär bättre tillgång till litteratur och evenemang på andra språk än svenska, men också på svenska från andra språkområden. Detta ställer krav på bibliotekens medarbetares språkliga och kulturella kompetens, på utbildning, rekrytering och på samarbeten.
- Kista Idea City är arbetsnamnet för ett nytt större bibliotek. Staden, universitetet och näringslivet formar tillsammans med den sociala sektorn tillsammans en verksamhet för människorna på Järvafältet. Utbyggnaden av tunnelbanebibliotek fortsätter i samarbete med SL.
- I samband med utvecklingen av Slussen planeras för en mötesplats för stockholmarnas intresse för staden, dess historia och framtida utveckling
- Stadsmuseet/Södra stadshuset moderniseras och restaureras i samband med att den nya Slussen byggs för att bli ett centralt arkitektoniskt landmärke i

Stockholm med öppna, tillgängliga, klimat- och säkerhetsanpassade utställningslokaler. Stadsmuseet har idag ¼ miljon besökare och här finns potentialen att skapa en av den nya Slussens efterfrågade dynamiska mötesplatser. En strategi för hur verksamheten vid Stadsmuseet ska fortsätta att vara tillgänglig under Slussenombyggnaden ska utarbetas.

- Ekoteket på Kulturhuset finansieras sedan 2008 förutom från kulturhusets budget och bidrag från samarbetspartners, via ett statligt sk. Klimp-bidrag. Vid halvårsskiftet 2012 upphör Klimpprojektet och verksamheten kräver ny finansiering.
- I samband med hundraårsminnet av August Strindbergs död 2012 kommer flera av kulturförvaltningens verksamheter medverka med olika aktiviteter, bl a genom en utställning på Liljevalchs konsthall.
- Stockholm konst, Kulturhuset och Stadsmuseet kommer tillsammans med andra aktörer, bl a Fotografiska och Moderna museet att genomföra en fotofestival i augusti 2012. Stockholm konst kommer under 2011 att tillsätta en projektledare för projektet.
- Evenemangsavdelningen kommer att ha ett ökat fokus på breda samarbeten, inte minst med stadens egna bolag och förvaltningar men även med näringslivet. Syftet är bl a att använda stadens egna evenemang som plattform för t ex kommunikation och marknadsföring av stadens verksamhet och framför allt för dialog och möjlighet till delaktighet för och med stockholmarna.
- Nya bostadsområden planeras och gamla rustas upp, konsten fungerar som kittet mellan det nya och gamla. Konst i offentlig miljö kan och bör fungera som en identitetsmarkör för en stadsdel. Stockholm konst som handhar all ny offentlig konst i Stockholm följer upp hur den så kallade 1 % regeln för avsättning till offentlig konst efterlevs av stadens bolag och förvaltningar vid om-, ny- och tillbyggnader. För att säkerställa arbetet med 1 % regeln bör pengar avsättas för egna konst och projektsatsningar i stadsrummet.
- Kulturskolan fortsätter att satsa på ett brett utbud inom de estetiska ämnena. Eleverna får undervisning av hög kvalitet i kulturella färdigheter, ges möjlighet till olika former av samspel och att framträda vid publika arrangemang. Kulturskolans verksamhet som finns i hela staden bidrar till att stärka bilden av den attraktiva huvudstaden genom utåtriktade aktiviteter i lokal, nationell och internationell samverkan.

1.2 Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras

Människors sätt att kommunicera har drastiskt förändrats på bara några år. Smarta telefoner, sociala medier och en ständig uppkoppling ställer alla som arbetar med kunskapsförsörjning och upplevelser inför ständiga utmaningar. Under perioden kommer människors sätt att anamma den teknik som redan idag finns, som läsplattor, e-böcker och interaktiva medier, och den är framför allt ständigt och omedelbart tillgänglig. De institutioner som inte förmår vara närvarande i detta universum, tappar snabbt i attraktivitet och relevans.

- Gamla stan kommer under de tre kommande åren att stå i fokus genom att Stadsmuseets material sammanställs och digitaliseras. Avsikten är att tillgängliggöra materialet för forskare och allmänhet, men också att ge kulturmiljövården underlag för allt fler förfrågningar om bergvärme, hissar mm i stadsdelen.
- Skillnaden i tillgång till digitala medier och kompetens att använda dem skapar nya klyftor. Biblioteken har ett uppdrag att bidra till digital delaktighet. Stockholms stadsbibliotek adresserar detta i projektet Mediesprånget.
- Det digitala och det fysiska växer alltmer samman. Litterärt innehåll förknippas med olika platser, bibliotekens byggnader blir alltmer intelligenta med interaktiva hyllor och informativa golv.
- Genom en digital satsning i Rum för barn skulle Kulturhuset kunna möta besökarna utifrån deras egna förutsättningar. Tekniken har gjort stora framsteg och på ett självklart sätt tagit plats också i de små barnens vardag. Många besökare är mycket unga och äger inte det skrivna språket fullt ut. Med hjälp av nydanande digital teknik, som talande bokhyllor och visuella sökverktyg med pekskärmar, kan ett interaktivt biblioteksrum skapas som möjliggör de små barnens makt över den egna biblioteksupplevelsen.
- Satsningen på barnböcker från hela världen på originalspråk och i översättning fortsätter med utbildningsatsningar och samarbeten kring språk- och kulturkompetens inom och utom Stockholms stadsbibliotek.
- För att förbättra servicen för evenemangsarrangörer, konsertarrangörer och bl a filmindustrin, finns ett behov att bilda en formell samordningsgrupp inom staden. Syftet är att snabbt kunna ge råd, konsekvensanalys, säkerhetsanalys m m för större evenemang. I dagsläget sker detta informellt mellan stadens olika bolag och förvaltningar samt t ex polismyndigheten. Kulturförvaltningen anser att det är avgörande med en bättre service och kortare handläggningstider i syfte att öka konkurrenskraften med övriga städer i Europa och på så sätt locka internationella evenemang till Stockholm.

- Genom förändringar i stödsystemen öppnas möjligheter för unga kulturutövare att ”växa” inom ramen för de olika stödformer som staden erbjuder. Kulturstrategiska avdelningen ska stimulera och stödja unga artisters och konstutövares konstnärliga karriärutveckling.
- Kulturförvaltningen och utbildningsförvaltningen har ett nära samarbete för att utveckla kulturverksamhet i olika samarbeten förvaltningarna emellan. Projektet *KULAN* inledde sin treåriga verksamhet i februari 2009. Det syftar till att stärka och förbättra samarbetet mellan det fria kulturlivet och skolan genom fysiska mötesplatser, nätverk och KULANwebben. Inför budgetarbetet 2012 måste ställning tas till hur och i vilken omfattning satsningen ska förvaltas och vidareutvecklas.
- Ungdomsverksamheten Lava har delaktighet som grundidé och arbetar vidare med metodutveckling, bland annat genom indikatorer för att följa upp delaktighetsgraden. Lava vidareutvecklar också nya medier som Lavaland.se och nya satsningar, t ex dansworkshops. Danssatsningen har bidragit till en ökad delaktighet inte minst från ungdomar boende utanför innerstaden
- Kulturskolans verksamhet ska vara angelägen och spira av barns och ungdomars lust, delaktighet, skapande, kreativitet och nätverkande. Kulturskolans avancerade program (KAP) som finns inom musik, dans och teater kommer även att utvecklas inom ämnesområdet bild&form.
- Under den kommande treårsperioden utarbetar Kulturskolan ett måldokument och en strukturplan för såväl verksamhetsutbudet som lokalerna runt om i staden. En kartläggning av nuvarande kulturskoleverksamhet avseende utbud och efterfrågan samt hur resurserna disponeras, genomförs och analyseras. Planen kommer vidare att behandla lokalernas ändamålsenlighet och deras geografiska placering i förhållande till hur deltagarantalet/intresset ser ut runt om i staden, hur åldersgrupperna är representerade och hur de kommunala samfärdsmedlen fungerar till lokalerna.
- Kulturskolan fortsätter arbetet med att utvärdera och mäta kvaliteten i verksamheten inom ramen för projektet *Våga Visa*, tillsammans med en handfull kommuner i Stockholmsregionen.

1.3 Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Kulturförvaltningen fortsätter att utveckla verksamhet, organisation, arbetssätt och kompetens som klarar ständiga förändringar. Nyfikenhet på omvärlden och på vad stockholmarna vill med våra verksamheter, bäddar för ett öppet och lyhört bemötande och skapar en beredskap för förändringar. Det gäller på ledningsnivå vid prioriteringar och strategiska ställningstaganden, men också i medarbetarnas vardag genom förhållningssätt och arbetsmetoder för ständiga förbättringar.

- Stockholms Stadsmuseum fortsätter utvecklingen av e-tjänsten Eken som är en sökmotor som möjliggör ”Det digitala Stadsmuseet”- det lokalthistoriska museet öppet dygnet runt. Eken kommer att kunna tillhandahålla tjänster för andra förvaltningar när det gäller att ta hand om digitala fotografier och att tillgängliggöra dessa för medborgarna. Medborgarna är också delaktiga i att komplettera kunskapen om och tagningen av samlingar via nätet.
- Under 2013 firar Fullmäktige 150 år. Stockholmsforskningen fullföljer projektet ”Makten i Stadshuset” inför jubileet.
- Kulturhusets nya organisation, under namnet Framtidsprojektet, påbörjades 2011 och kommer under 2012 att vara fullt genomförd och intrimmad vilket leder till effektivare resursutnyttjande.
- Satsningen på nya webblösningar kommer inte bara att leda till större delaktighet från besökarna och högre besökssiffror utan också att öka uppmärksamhetsvärdet för förvaltningens verksamheter.
- En gemensam kundtjänst införs inom Stadsbiblioteket och avser att öka kvalitet och effektivitet samt sprida och trygga kompetens såväl för användaren som för medarbetaren. Kunddialogen utvecklas och resultaten ska systematiskt vägas in i verksamhetsplaneringen.
- Nya former av samarbeten och samarbetspartners inleds i syfte att bidra till verksamhetsutveckling, tillföra kompetens, effektivisera resursutnyttjandet och/eller tillföra intäkter.
- Arbetet med att effektivisera lokalnyttjandet fortsätter för att öka resurserna till verksamheten. Stimulera ökad samverkan och nyttjande av lokaler för såväl institutioner som det fria kulturlivet. Identifiera aktörer vars verksamhet genom klusterbildning kan stärkas i sin utveckling både ekonomiskt och i frågor om tillgänglighet.
- Kulturskolan fortsätter att utveckla nya pedagogiska metoder, bl a inom ramen för IT, e-learning, för att erbjuda en mer kostnadseffektiv verksamhet av hög kvalitet.

2. Nämndens verksamhetsområde

Stockholm ska ha kultur i världsklass. Kulturförvaltningen är en viktig motor i utvecklingen i hela Stockholms kulturliv.

Kulturnämnden ansvarar för huvuddelen av stadens kulturverksamhet. Den ska skapa goda förutsättningar för såväl stadens institutioner som det fria kulturlivet. Kulturnämnden svarar för kulturförvaltningens verksamheter vid Evenemangsavdelningen, Kulturhuset, Kulturskolan, Liljevalchs konsthall/Stockholm konst, Stadsmuseet med Medeltidsmuseet och Stockholmsforskningen och Stockholms stadsbibliotek. Nämnden svarar också för stadens bidragsgivning till kulturell verksamhet och till samlingslokaler mm genom Kulturstrategiska avdelningen.

Förnyelse och utveckling – Stockholm med kultur i världsklass

Kulturförvaltningen har blickat framåt i satsningen *Kulturvision* som processats inom staden och med andra institutioner i Stockholm. Sammantaget kan sägas att en av de viktiga framtidsfaktorerna är att infrastrukturen och användandet av modern teknik måste förbättras väsentligt.

De offentliga rummen som kulturförvaltningen erbjuder är platser som på olika sätt kan uppmuntra, förenkla och förmedla konst och kultur, samhällsfrågor och globala frågor via digitala lösningar. Webbplatsen/databaserna är ett första steg för att få en acceptabel nivå för att också kunna gå vidare i den digitala utvecklingen.

Stockholms stadsbibliotek erbjuder öppna rum för möten mellan människor och medier, mellan människor och mellan olika typer av medier. Dessa rum är sällsynta i ett alltmer segregerat och slutet samhälle. Det är därför viktigt att biblioteken behåller sin förmåga att attrahera stockholmarna genom att möta deras vardagsbehov av lärande och upplevelser, genom att finnas där människor rör sig med spännande och välkomnande rum, genom att samarbeta och bjuda in till att vara med att skapa verksamhet.

Teknikskifte och digitalisering

Modern teknik kan främja kreativitet och nya samarbeten. Det digitala nätet är en global scen för både institutioner och individer och inte minst de kreativa näringarna behöver goda förutsättningar inom det digitala området för att växa. Även medborgarperspektivet har bäring i utvecklingen av modern teknik. Inte enkom för att utföra tjänster som att köpa biljetter osv. utan också för att på ett mer direkt sätt kunna vara med och påverka utbud och innehåll.

Förvaltningens egna utbud och användande av modern teknik måste förbättras. Fokus ligger på att utveckla och förnya verksamheterna med en öppen kommunikation med stockholmarna och att utnyttja tekniken. Med förvaltningens ansökan hos utvecklingsmodellen hoppas förvaltningen kunna göra en satsning som ger avtryck.

Kulturarvet och annan kulturverksamhet ska göras tillgängliga för alla, vilket pågår på olika sätt. Målgrupperna är allt mer kunniga och krävande och vill få individanpassad information och samtidigt bli överraskade och kunna få en upplevelse. Kultursektorn har här stora utmaningar att leva upp till dessa behov.

Stadsmuseets samlingar (450 000 föremål, 32 000 konstverk och 3,5 milj fotonegativ) ska digitaliseras och bli tillgängliga för stockholmarna. En beredskap måste finnas för fortsatt digitalisering av museets material om möjligheter till ex statlig finansiering skapas.

Flertalet av Kulturförvaltningens webbplatser håller på att föras över till stockholm.se liksom några stora e-tjänstprojekt. För de publika verksamheterna finns särskilda möjligheter och behov som kräver vidareutveckling och ett arbete pågår kring hur stadens kulturinstitutioner kan ta del av plattformen för stockholmwebb.

Stockholm växer

2013 kommer Stockholms stad att passera 900 tusen invånare, likaså ökar inflyttningen i hela regionen. Det är en positiv utveckling men tillväxten medför att befintliga resurser delas av fler. Att Stockholm stad är navet i regionen är ingen hemlighet. Det innebär att stora delar av vårt fantastiska kulturutbud, som staden bekostar, nyttjas av hela regionen. Samtidigt kan stadens förorter stå underförsörjda eftersom det kreativa kulturlivet i relativt liten utsträckning söker sig till dessa. En utveckling av stadens kulturliv på längre sikt förutsätter därför regional samverkan.

Kulturen är given i samtliga stadsutvecklingsprojekt och blir en allt större angelägenhet för stockholmarna. Kreativa människor och miljöer gör Stockholm intressant som etableringsplats och bidrar till den ekonomiska tillväxten. Förvaltningens arbetar allt mer strategiskt och projektinriktat för att utveckla verksamhet inom delar av staden som nu omdanas. De mötesplatser som finns, Kulturhuset, bibliotek, kulturskola, museer, konsthall, samlingslokaler och de nya som skapas i nya områden måste uppfylla högt ställda krav på ändamålsenlighet, för att invånarna ska kunna använda sin kreativa lust och bidra till integrationen och skapa interkulturella möten.

Turismen ökar även den och kulturförvaltningen medverkar i arbetet för att den ska fortsätta öka. Det gör att verksamheterna behöver målgruppsanpassa utbudet till den internationella publiken i ännu större utsträckning.

Tillgänglighet

De tillgänglighetsmedel kulturförvaltningen i flera år disponerat har stimulerat till särskilda insatser för förbättrad tillgänglighet både inom de egna verksamheterna och inom det fria kulturlivet. Förvaltningen bedömer det vara angeläget att fortsätta tillgänglighetsarbetet med samma inriktning under kommande år.

2.1 Medarbetarna

Minskad sjukfrånvaro

Som ett resultat av ett målinriktat arbetet fortsätter sjukfrånvaron i förvaltningen att minska från en högsta notering på nästan 8 % till nuvarande 4,7 %, jämfört med 5,6 % för staden som helhet. Antalet sjukdagar har reducerats med ca 15 % det senaste året och sjuklönekostnaderna minskat med 5 %. Förbättrad hälsa innebär positiva effekter både för den enskilde medarbetaren och för organisationen. Dessutom genererar minskade sjuklönekostnader ökade resurser till verksamheten. Förvaltningen fortsätter att kartlägga och analysera såväl långtidssjukfrånvaro som upprepad korttidssjukfrånvaro med månatlig uppföljning. All sjukskrivning ska uppmärksammas på ett tidigt stadium och som ett stöd för chefer har en ”verktygslåda” utarbetats inom ramen för projektet Vitalisera flera. Dessutom utökas samarbetet med företagshälsovården i åtgärden ”Tidiga insatser”. Även förebyggande åtgärder och satsningar inom friskvårdsområdet är av betydelse, som exempelvis förvaltningens subvention av de anställdas egen motion, subventionerat simhallskort, tränings/gymkort, medlemskap i idrottsföreningen IK 115 och inte minst, återkommande personalvisningar av nya utställningar och annan kulturverksamhet. Förvaltningen har som mål en fortsatt minskning av sjukfrånvaron till 3 % för kulturverksamheten.

Kompetens- och ledarförsörjning

Kompetenta, engagerade och välutbildade medarbetare och ett ledarskap som stimulerar till utveckling är en förutsättning för en högkvalitativ och efterfrågad kulturverksamhet. Kulturförvaltningen profilerar sig som en arbetsplats för kreativitet och nytänkande, där nya arbetsformer och metoder utvecklas, liksom effektiva arbetstidsavtal. Att attrahera nya medarbetare är mycket viktigt, inte minst för att kunna klara utökade uppdrag och kommande generationsväxling, då medianåldern är 51 år, ca 21,4 % av de anställda är över 60 år och endast 1,8 % under 30 år. Dessutom är andelen utrikes födda bland förvaltningens anställda fortsatt låg jämfört med staden som helhet. Till följd av åldersstrukturen har förvaltningen ett relativt stort nyrekryteringsbehov de närmaste åren. Ett strategiskt arbete har påbörjats för att möta behovet att rekrytera och utveckla relevant kompetens, ett arbete som involverar samtliga avdelningar.

För ledarförsörjningen ser förvaltningen god återväxt, dels internt genom utbildningsprogram för blivande chefer, dels externt genom det stora intresse som visats lediga chefstjänster. Inom kulturförvaltningen tillämpas till stor del tidsbegränsade chefsuppdrag, vilket innebär en successiv förnyelse inom chefsleden.

Samtliga verksamheter planerar fortsatta satsningar på kompetensutveckling för sina anställda och förvaltningen planerar särskilda utvecklingsinsatser för chefer, exempelvis inom kommunikativt ledarskap. Traditionella yrkesroller förändras och de anställda förväntas behärska ny informationsteknik och nya medier och

kanaler. Viktiga delar i den gemensamma kompetensutvecklingen är en särskild satsning på kundbemötande, digital utveckling, förändrade yrkesroller och satsningar för att skapa ett gemensamt synsätt kring gott medarbetarskap och ledarskap. Varje anställd ska också ha en individuell kompetensutvecklingsplan grundad i verksamhetens uppdrag och mål.

3. Sammanfattande ekonomisk analys

Stockholmarna erbjuds ett stort och brett kulturutbud genom förvaltningens egna verksamheter och genom bidrag till det fria kulturlivet med en budgetomslutning om ca 920 mnkr. Förutsättningar för 2012 är att löne- och prisökningar ska rymmas inom ram. Varje % årlig pris- och löneökning innebär för förvaltningen ökade kostnader med ca 9 mnkr. Kostnads- och intäktsutvecklingen för budgetområdet bedöms som normal. Det vill säga normala kostnadsökningar förutses såsom löneökningar på avtalsnivå, hyresökningar enligt index och avtal, ökade kostnader för städning, transporter etc, också enligt index.

Fortsatta ansträngningar kommer att göras för att anpassa verksamheten efter givna ramar genom att hitta effektiviseringar, t ex genom IT-satsningar och verksamhetsutveckling som ska främja kostnadseffektivitet men också genom att öka intäkterna. Förvaltningen undersöker även ständigt möjligheten att genom samarbeten minska kostnader, till exempel genom samarbete kring program och genom att dela lokaler med andra. Trots detta effektiviseringsarbete har vi svårt att se hur verksamheterna kan få full kostnadstäckning. Erhålls ingen kompensation så är förvaltningens bedömning att personalminskningar som påverkar möjligheter till måluppfyllelse är oundvikliga.

Intäkterna i form av avgifter förväntas inte komma att öka nämnvärt de närmaste åren.

Omfattningen av sponsring inom festivalverksamheten påverkas av konjunkturen.

En annan kostnad som kan komma att stiga kraftigt under kommande år är mediekostnader för de digitala tjänsterna. Orsaken är förändrad prisbild samt bedömningen att antalet lån de närmaste åren kommer öka kraftigt. Detta kräver en ny affärsmodell i samverkan med staten/Kungliga Biblioteket, som ny nationell aktör, och förlagen.

3.1 Drift

Ekonomiska bedömningar

Mnkr	BOK 2010	KF budget 2011	Justera d VP 2011	PLAN 2012	PLAN 2013	PLAN 2014
Kostnader	981,8	904,6	912,5	946,6	945,1	945,1
Intäkter	-188,8	-91,4	-112,6	-133,4	-133,4	-133,4
Netto	793,0	813,2	799,9	813,2	811,7	811,7
KF:s ram 2011- 2013	793,8	813,2	813,2	813,2	811,7	
<i>Diff</i>	0,8		13,3			
Kapitalkostnader	14,1		13,3	1,1	4,6	6,3
KF:s ram 2010- 2012	13,5		0,0			
<i>Diff</i>	-0,6		-13,3	-1,1	-4,6	-6,3

Tabellen följer den i bilaga redovisade sammanställningen av ekonomiska tabeller, bilaga 1. Kulturförvaltningen föreslår inga ändringar vad gäller nettodriftkostnader jämfört med Kommunfullmäktiges budget i detta underlag för budget 2012 och inriktning 2013-2014.

Förvaltningen har gjort en försiktig omslutningsprognos i tabellbilaga till detta ärende med beaktande av bokslut de senaste åren dvs ökade kostnader och intäkter med 42,0 mnkr.

Kulturförvaltningen behöver en justering av budget för kapitalkostnader för 2012 med 1,1 mnkr, för 2013 med 3,5 mnkr och för 2014 1,7 mnkr med anledning av den ökade investeringsvolymen för investeringar inom och utanför plan.

3.2 Investeringar

Kulturförvaltningens investeringar enligt ram uppgår till totalt 6,3 mnkr per år under perioden. Ägandet för Liljevalchs konsthall har from 1 jan 2010 övergått till fastighetskontoret. Därutöver har verksamheterna behov av investeringsmedel för inventarier och maskiner och liksom årlig renovering av stadens skulpturer. Investeringar i samband med biblioteksutveckling m.m. såsom bokautomater och boksorlingsrobotar återfinns inte i plan.

Skulpturer

Stadens skulpturbestand uppgår till ca 360 skulpturer och fontänskulpturer och dessa förvaltas av Stockholms stadsmuseum. Renoveringsarbetet fortsätter under planperioden och en treårsplan har arbetats fram samtidigt som förnyad behovsanalys fortlöpande genomförs.

Investeringar enligt plan

Mnkr	BOK 2010	Just. VP 2011	PLAN 2012	PLAN 2013	PLAN 2014
Vård av fontäner och skulpturer	1,2	1,3	1,3	1,3	1,3
Upprustning Liljevalchs konsthall	1,5				
Bibliotek i rörelse	10,0	9,0			
Maskiner och inventarier	2,6				
Utrymme övriga investeringar		5,0	5,0	5,0	5,0
KF:s ram 2011-2013	15,3	6,3	6,3	6,3	6,3

Bibliotek i rörelse

Utvecklingen av biblioteksverksamheten inom staden fortsätter under perioden och en ny strukturplan tas fram under 2011. Den nya strukturplanen kommer att ge svar på hur utvecklingen behöver se ut under kommande år för att möta ett Stockholm som förändras och växer. Då planen inte är klar ännu går det inte i nuläget att bedöma vilka investeringsvolymerna som behöver avsättas för åren 2013-2014.

För 2012 planeras ett investeringsprojekt inom ramen för bibliotek i rörelse, Kista bibliotek, och investeringsutgiften beräknas preliminärt till ca 5,0 mnkr. Tre olika förslag på placering och lokal finns och många olika faktorer påverkar processen kring detta varför en osäkerhet finns när i tiden projektet kommer igång och exakt hur det kommer att gestalta sig. I två av alternativen ligger projektet år 2012 och i ett alternativ ligger projektet år 2013.

Stadsbiblioteket

Under perioden finns ett investeringsbehov som avser utbyte av ett antal boksorтерingsrobotar och bokautomater samt årliga investeringar för att ersätta uttjänta inventarier i verksamheten. Totalt hanteras cirka 70 %, dvs 5,2 miljoner, av alla utlån och återlämningar via robotar och automater. En mycket stor volym som ger ett högt slitage och stort behov av byte.

Det finns också ett investeringsbehov i läs- och larmanläggningar för ett antal bibliotek. Den befintliga utrustningen är i många fall uttjänt och det är svårt och dyrt att reparera och underhålla anläggningarna. Ett utbyte skulle också skapa förutsättning för enklare administration och säkrare biblioteksmiljöer med färre falsklarm och driftstörningar.

Investeringsbehov (tkr)	2012	2013	2014
Boksorтерingsrobot, Medborgarplatsen	2 000		
Utbyte av läs- och larmsystem	1 000	1 000	1 000

Bokautomater, byte av cirka hälften under 2011-2013	1 000	1 000	1 000
Total	4 000	2 000	2 000

Digitalisering

Förvaltningens egna utbud och användande av modern teknik måste förbättras. Fokus ligger på att utveckla och förnya verksamheterna med en öppen kommunikation med stockholmarna och att utnyttja tekniken. Kulturförvaltningen behöver investeringsmedel för att kunna möta den moderna tekniken.

Investeringar utöver plan

Mnkr	PLAN 2012	PLAN 2013	PLAN 2014
Digitalisering	3,0	2,0	2,0
Bibliotek i rörelse	5,0		
Stadsbiblioteket	4,0	2,0	2,0
Summa	12,0	4,0	4,0
Kapitalkostnad per år för investering utanför plan	1,4	2,8	3,7

Driftkostnadskonsekvenser av investeringar

Förvaltningen har inte räknat med ökade nettodriftkostnader totalt följd av de redovisade investeringarna som inte ryms inom investeringsplan. Tillkommande investeringar ryms inte inom ordinarie ram utan behöver finansieras genom utökning av driftsram.

Kommunfullmäktiges driftanslag för strukturutvecklingsplanen Bibliotek i rörelse täcker tillkommande hyresökningar under perioden. Dock inte ökade kapitalkostnader.

Förvaltningens kapitalkostnader beräknas uppgå till 21,0 mnkr, för beslutade (inom plan 17,3 mnkr) och planerade projekt (utom plan 3,7 mnkr), vid planperiodens slut (exklusive kapitalkostnader för Liljevalchs konstanex).

3.3 Betydande projekt som inte är investeringar

Investeringar i våra förhyrda fastigheter genomförs av fastighetsägaren mot reglering av hyresnivån. Kulturförvaltningen önskar lyfta dessa projekt för att i samråd med fastighetsägaren projektera dem och även pga framtida driftskostnadsökningar.

Kulturhuset

Kulturhuset satsar på att behålla sin attraktionskraft i en föränderlig omvärld. Nya kulturaktörer tillkommer och etablerade kulturinstitutioner tar till nya grepp med en tydlig breddning av verksamheten. För att lyckas med denna uppgift krävs dock

investeringar i en åldrande fastighet som är utsatt för ett stort slitage då ca 2.5 miljoner människor årligen passerar in och ut genom huset.

Utbyggnad av Liljevalchs konsthall

Under 2011 pågår ett utredningsarbete följt av inriktnings- och genomförandebeslut, gällande förutsättningarna för en utbyggnad av Liljevalchs konsthall med ett nytt konstannex i anslutning. En utbyggnad är idag angelägen av flera skäl. Främst handlar det om behovet av en utställningshall med modern klimatanläggning som möjliggör inlåning av konst från andra konsthallar/museer, behovet av bättre anläggningar för säker och effektiv mottagning och lagring av konstverk samt värdet av att kunna hålla fler utställningar per år och därigenom ta emot fler besökare. Sammantaget bedömer kulturförvaltningen att det är tillfälle att välja väg för konsthallens framtid. Bruttodriftkostnadsökningen efter tillbyggnaden beräknas till ca 4,6 mnkr per år, exkl hyra och kapitalkostnader, medräknat 2 mnkr till utökad utställningsproduktion. Intäkterna beräknas öka med ca 3,6 mnkr vid 50 000 fler besökare. För att finansiera stadens del av investeringen samt driftkostnaden för den utökade verksamheten behöver Liljevalchs ett ökat anslag till sin årliga driftbudget

Stadsbiblioteket

Stockholms huvudbibliotek i **Asplundhuset** saknar idag flera viktiga funktioner som kännetecknar ett samtida bibliotek. De behov som beskrevs i förstudien och programmet för ett nytt stadsbibliotek är i stora drag fortsatt giltiga. Ambitionen är att Asplunds stadsbibliotek ska kunna fungera som ett öppet och tillgängligt centralbibliotek för stockholmarna. Samtidigt som biblioteket ska vara modernt och samtida har staden ett ansvar att säkra och vårda byggnadens rent kulturhistoriska värden. Resultatet av förstudien ska presenteras hösten 2011 och bör under planperioden få effekt i en ombyggnad och renovering av det mycket besökta (1.3 miljoner besök/år) och hårt slitna huset.

Stadsmuseet

Det är mer än 50 år sedan ett samlat grepp togs på Stadsmuseets lokaler och underhållet är eftersatt. Stadsmuseet moderniseras och utställningsytan utvidgas i samband med att den nya Slussen byggs för att bli ett centralt arkitektoniskt landmärke i Stockholm med nya större, klimat- och säkerhetsanpassade utställningslokaler.

Investeringar Stockholms stadsmuseum genomförs av fastighetsägaren mot reglering av hyresnivån.

4. Övriga redovisningar

Taxor och avgifter

Kommunfullmäktige beslutar om taxor och avgifter för kulturskoleverksamhet. Avgifterna föreslås oförändrade för 2012. Avgifterna redovisas i bilaga 1.

Digitalt kliv

I en ansökan till utvecklingsmodellen vill kulturförvaltningen visa på ett helhetsgrepp – ett digitalt kliv som bör organiseras i ett antal delprojekt:

- Webbplatserna och mobila lösningar
- Delaktighet och medskapande
- Pedagogiska lösningar
- Digitala lösningar i det fysiska inomhus-rummet
- Digitala lösningar i det offentliga utomhus-rummet

Webb och mobila lösningar

Förvaltningens egna utbud och användande av modern teknik måste förbättras väsentligt. Det första steget är att lyfta förvaltningens olika webbplatser till en ”acceptabel” modern nivå, både när det gäller teknik och innehåll. Att webbplatserna håller en hög kvalitet är också viktigt ur ett varumärkesperspektiv. Att förvaltningens publika institutioner får en självklar och ledande plats bland kultur- och nöjesutbudet i Stockholm kan förstärkas genom hög kvalitet på det digitala utbudet.

När det gäller evenemang finns stora utvecklingsmöjligheter i webb lösningar som tillåter en stor mängd olika producenter att själva föra in information, samarbetspartners, sponsorer osv. Att kunna publicera på webbplatsen utan särskilda utbildningsinsatser blir avgörande. Behov finns av flexibla kampanjsidor som kan delas med t ex sponsorer och som har kapacitet för en stor mängd besökare under en begränsad period. Idag ligger evenemangwebbarna utanför stockholm.se då kapaciteten inte beräknas räcka till för den anstormning besök evenemangen drar.

Det finns behov av att målgruppsanpassa och fragmentisera det omfattande kulturutbudet – till exempel i s.k. Appar och andra tekniska lösningar som möjliggör personifierad information.

Delaktighet och medskapande

Förvaltningen har mycket höga ambitioner kring att göra stockholmarna delaktiga i kulturutbudet och i debatten. Redan i dag använder förvaltningen sociala medier i stor utsträckning och har t ex medverkat i SLK:s pilotprojekt för metod för sociala medier. Det är en naturlig del av förvaltningens fortsatta kommunikation med medborgare. Virtuella utställningar kommer att prövas i liten skala inom kort.

Interaktiva vandringar med mobila guider med visuella lösningar för framtida och historiska Stockholm ska utvecklas. Dessutom behövs utveckling av rörlig bild för information, t ex livesändningar från debatter, översättningar till olika språk i realtid.

Pedagogiska lösningar

Pedagogiska lösningar som har stor utvecklingspotential och som gäller plattformar för utövandet utvecklas. Det gäller t ex Kulturskolan med Unga Berättar och andra verksamheter, TioTretton Lava, Rum för barn och ungdomsstipendiet ”En snabb slant”. Flipkameror, smarta dokumentkameror etc. kan användas i mycket högre utsträckning. Även medskapande för vuxna är ett utvecklingsområde.

Digitala lösningar i det fysiska inomhus-rummet

Det finns långtgående möjligheter att i det offentliga rummet utnyttja digitala lösningar. Det handlar om skyltning och informationsskärmar med innehåll hämtat ur indexerad data. Men också att uppmuntra, förenkla och förmedla till exempel erbjudanden, viktiga aktualiteter eller personanpassad självvalda uppdateringar. Det kan vara via mobiltelefoner eller på givna platser där jag befinner mig i det offentliga rummet. Ett exempel kan vara att när jag valt en bok ur hyllan på biblioteket spelas en film upp (via mobilen eller en skärm) där författaren själv berättar om handlingen/baksidestexten. Att designa platser integrerat med bokhyllorna, i utställningar eller i caféet där det finns tid för reflektion och eftertanke.

Digitala skyltar har helt ersatt tryckt skyltning på Kulturhuset, och kan utvecklas väsentligt inom hela förvaltningen.

Digitala lösningar i det offentliga utomhus-rummet

Flera av förvaltningens verksamheter rör sig utomhus, inte minst de fyra årliga evenemangen (kulturnatt, nationaldagsfirandet, Kulturfestival och ung08-festival) och därtill utomhusvandringar och särskilda uppdrag som t.ex. gestaltning vid Slussen under kommande ombyggnation. Precis som inomhus finns stora behov av att byta ut t ex tryckta vepor och programblad med modern teknik som t ex storbildsskärmar och olika mobila lösningar.

Syftet med förslaget till utvecklingsrådet är dels att snabba på processen avsevärt men också att göra det nödvändiga lyftet för att finnas med i marknader som rör kreativa näringar. Kulturförvaltningen har, vid sidan av sin budget från kommunfullmäktige, krav på sig att hitta finansiering genom sponsorer och samarbeten.

Mäta publiksiffror med digitala bilder över området – mjukvaran räknar.

Digitala inpasseringssystem – som med mer exakthet kan tala om i realtid hur många som befinner sig inom en viss byggnad. Ett viktigt led i säkerhetsarbetet och för korrekt statistik för planeringsarbete med ekonomi, marknadsföring och

lokalplanering. Flera förvaltningar och bolag inom staden skulle ha nytta av systemet.

5. Lokalförsörjningsplan

5.1 Inledning

Kulturförvaltningen har under det senaste året lagt särskilt fokus på arbetet kring de strukturella planeringsfrågorna inom flera områden. Allt eftersom verksamheterna inom bl a sektorerna bibliotek respektive kulturskola kommer att utvecklas, förändras eller omvandlas bl a utifrån stadens intention, medborgarnas behov, ny teknik mm avses möjligheterna till effektiviseringar undersökas samt potential för samordning av verksamhetslokaler särskilt utredas. Den särskilda satsningen på biblioteket har inneburit att flera nya verksamheter, bl a bibliotek i tunnelbanan samt i Bredäng har öppnats under de senaste åren. Det allra senaste tillskottet nytt bibliotek i Lumahuset vid Hammarby sjöstad invigs under mars månad 2011.

5.2 Beskriv behov/efterfrågan samt bedömning av faktorer som förändrar behovet av lokaler

Diskussioner har sedan en tid tillbaka förts kring bibliotekens framtida utformning och hur den påverkas av senare års teknikutveckling. Stockholms stadsbibliotek har ambitionen att vara med i framkant av utvecklingen. Arbetet med att ta fram en ny biblioteksplan och en ny strukturplan för Stockholms stadsbibliotek fortsätter och slutförs under 2011. Även inom kulturskolans verksamheter pågår under året ett strukturerat planeringsarbete avseende verksamhet och lokal och med särskilt fokus på nuläge och framtida behov. Slutprodukten förväntas resultera i långsiktiga effektiviserings- och samordningsvinster och minskade lokalkostnader på sikt.

5.3 Kapacitet

Kulturförvaltningen hyr ett hundratal lokaler varav flertalet avser bibliotek och lokaler för Kulturskolans verksamhet. Totalt rör det sig om strax över 90 000 kvm och en sammanlagd hyreskostnad på ca 130 mnkr per år. Utöver de förhyrda lokalerna bedrivs en omfattande verksamhet i skollokaler vilka Kulturskolan betalar hyra för men som inte omfattas av hyresavtal.

5.4 Förändringar i lokalbeståndet

Under 2011 ska i enlighet med bibliotekets strukturplan ett nytt bibliotek öppnas i Hässelby gård. Under 2012 och 2013 ligger fokus framförallt på de två stora bibliotek som planeras i Kista (Kista Idea City) och i söderort.

Kulturskolan kommer under 2011 att ta fram en egen strukturplan för att kunna effektivisera sitt lokalbestånd under 2011-2013.

En utredning har påbörjats för en tillbyggnad av Liljevalchs konsthall. Tillbyggnaden omfattar en yta på ca 2 200 m² och kommer att möjliggöra en omfattande utökning av konsthallens utställningsverksamhet och därtill lösa ett antal tekniska problem som finns i den befintliga konsthallen.

5.5 Kostnadsutveckling

En viss ökning av kulturförvaltningens lokalkostnader är att förvänta i samband med genomförandet av stadsbibliotekets strukturplan och utbyggnaden av Liljevalchs konsthall. Dessa ökningarna är dock planerade och hanteras inom de ramar som kulturförvaltningen fått sig tilldelade för respektive projekt.

Ett större problem är en tendens att fastighetsägare generellt höjer lokalhyror kraftigt i samband med att kontraktstiden för enskilda kontrakt går ut. Därutöver kan noteras en drastisk höjning av oplanerade lokaldriftkostnader som förvaltningen inte direkt kan planera eller påverka, bl a ökad förbrukning av el och värme eller nypåford eller tillkommande fastighetsskatt. Detta har och kommer att påverka den totala kostnadsposten avseende lokaler i negativ riktning.

5.6 Övrigt

En särskild översyn av förvaltningens behov av administrativa lokaler planeras att genomföras under 2011. Kulturförvaltningen har för vissa av sina verksamheter ett behov av att samordna eller samnyttja lokaler med andra förvaltningar och vill finna arbetsformer för en kommunövergripande lokalplanering.

Bilagor

- Bilaga 1 förvunderlag2012KUNkuf
- Bilaga 2 Kostnadsanalys12kunkuf
-